

Archeologische voorschriften bij Omgevingsvergunning

Archeologie leeft in Soest

Een grafheuvel, een stuk aardewerk of vuursteen, resten van een middeleeuws klooster of van de vroegste bewoning van Soest. Allemaal archeologische sporen die in de bodem van onze gemeente verborgen liggen. En dat wil de gemeente het liefst zo houden, want de manier waarop dit bodemarchief het best bewaard blijft voor de toekomst, is door er vanaf te blijven. Dit is natuurlijk niet altijd mogelijk; er moet namelijk ook gebouwd worden, nieuwe wegen worden aangelegd en akkers moeten worden bewerkt. In veel van die gevallen zal eerst gekeken worden of er archeologische resten in de grond aanwezig zijn en, zo ja, of ze bedreigd worden door de geplande werkzaamheden. Als dat het geval lijkt te zijn, dan moeten de plannen wellicht herzien worden of moeten de resten worden veiliggesteld middels een opgraving.

Wat is de rol van de gemeente?

Gemeenten hebben de plicht zorg te dragen voor haar archeologisch erfgoed. De gemeente Soest heeft daarom een Archeologische Beleidsadvieskaart opgesteld. Hierop is te zien welke gebieden binnen de gemeente archeologisch belangrijk zijn; zoals landgoederen, langs oude wegen en de hoger gelegen plekken (dekzandruggen) in onze gemeente. Dit betekent onder meer dat voor concrete aanleg- en bouwplannen voorwaarden kunnen gelden om de vernietiging van de archeologische resten te vermijden. Is versterking van de bodem niet te voorkomen? Dan moet de gemeente erop toezien dat er - op kosten van de verstoorder - een gedegen wetenschappelijk onderzoek komt én de archeologische vondsten worden veilig gesteld. De gemeente Soest werkt hiervoor samen met het Centrum voor Archeologie van de gemeente Amersfoort.

Wat betekent dit voor u?

Of u nu midden in het dorp woont of juist in het buitengebied, overal kunt u te maken krijgen met archeologie zodra er bodemingrepen gepland zijn. Het is daarom van belang dat de gemeente in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte is van deze bodemverstorende werkzaamheden, dieper dan 30cm. onder het maaiveld. Afhankelijk van de omvang van het (bouw)plan, wordt gekeken of er nader onderzoek dient plaats te vinden, en welk soort onderzoek dit het beste kan zijn. In sommige gevallen zal blijken dat er geen archeologisch onderzoek nodig is.

Om alle risico's in kaart te brengen en de keuzes te kunnen afwegen, raden we iedereen aan een vooroverleg te hebben met de gemeente voorafgaand aan het indienen van een aanvraag om omgevingsvergunning.

Als u bouwplannen hebt, vindt u hier belangrijke informatie over de volgende onderwerpen:

- Voorschriften
- Vergunningsaanvraag
- Kosten
- Contact

Voorschriften

Gaat u werkzaamheden verrichten waarvoor u een omgevingsvergunning nodig hebt, neem dan contact op met de gemeente.

De gemeente kan de volgende voorschriften aan een vergunning, ontheffing of projectbesluit verbinden:

- de verplichting om technische maatregelen te treffen waarmee archeologische monumenten in de bodem worden behouden;

- de verplichting om opgravingen te laten verrichten;
- de verplichting om de bodemversturende activiteiten te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan de kwalificaties die door burgemeester en wethouders in de vergunning zijn gesteld.

Vergunningsaanvraag

Vergunningsaanvraag, hoe werkt het?

- Aan de hand van het vooroverleg wordt gekeken of u volgens de archeologische beleidsadvieskaart archeologisch onderzoek moet laten verrichten. Tevens wordt gekeken welk soort onderzoek voor de betreffende locatie het beste geschikt is. Een archeologisch onderzoeksrapport moet de archeologische waarde weergeven van het perceel of gebied waarvoor u een vergunning aanvraagt. Om vertragingen te voorkomen is het zaak om dit vroegtijdig met de gemeente kort te sluiten.
- In veel gedeeltes van Soest zijn niet alle archeologische onderzoeksmethoden zoals booronderzoek geschikt. Daarom wil de gemeente graag de voorgestelde onderzoeksmethode (PvA) toetsen voordat het onderzoek wordt uitgevoerd, zodat wordt voorkomen dat het onderzoek en rapport achteraf worden afgekeurd. Bij een aantal onderzoeksmethoden zoals proefsleuvenonderzoek moet u verplicht een Programma van Eisen (PvE) voor het archeologisch onderzoek ter goedkeuring voorleggen aan de gemeente. Dit PvE kunt u laten maken door een erkend archeologisch onderzoeksbureau, maar ook door het Centrum voor Archeologie van de gemeente Amersfoort. We raden u aan om hiervoor bij een aantal gecertificeerde instellingen offertes op te vragen. De namen en gegevens van deze gecertificeerde instellingen kunt u terugvinden op <https://www.sikb.nl/archeologie/certificeren-en-registratie/certificaathouders>.
- Als de gemeente het PvA / PvE heeft goedgekeurd, geeft u, als bodemverstoorder, zelf opdracht aan een erkend archeologisch onderzoeksbureau voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek. We raden u aan om hiervoor diverse offertes op te vragen aan de hand van het PvE. Dit onderzoek kan bijvoorbeeld bestaan uit een inventariserend archeologisch veldonderzoek (IVO) met proefsleuven. De gemeente heeft richtlijnen voor het opstellen van archeologisch bureau- en veldonderzoek. Bedrijven kunnen deze richtlijnen opvragen via onderstaande contactgegevens.
- U dient een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij de gemeente in, vergezeld van het archeologisch onderzoeksrapport of vrijstelling. De gemeente toetst uw aanvraag en bepaalt of er voorschriften aan uw vergunning worden verbonden (zie hierboven) of dat de vergunning zonder voorwaarden kan worden verleend.

Kosten

De vergunning-/onthefinghouder betaalt de kosten die voortvloeien uit de naleving van de vergunning-/onthefingsvoorschriften. Dat komt voort uit het in de Erfgoedwet vastgelegde principe dat de verstoorder betaalt.

Gaat u grondwerkzaamheden (laten) verrichten of heeft u verdere vragen?

Als u wilt weten of er archeologisch onderzoek nodig is of hoe een vergunningsaanvraag m.b.t. archeologie in z'n werk gaat, dan kunt u terecht bij de afdeling Ruimte:

Telefoonnummer: (035) 609 34 11

Of per e-mail: postbus2000@soest.nl (t.a.v. Afdeling Ruimte)

Houdt u de [website van de gemeente Soest](http://www.soest.nl) in de gaten omtrent nieuwe ontwikkelingen op dit gebied!